

Handläggare
Lotta Olofsson/Tove Ahner
Telefon: 076-82 53 580**Till**
Äldrenämnden
Den 19 april 2022

Fördelning av stimulansmedel för att motverka ensamhet bland äldre och för ökad kvalitet i vården och omsorgen om personer med demenssjukdom

Förvaltningens förslag till beslut

1. Äldrenämnden godkänner förvaltningens förslag till fördelning av stimulansmedel för att motverka ensamhet bland äldre och för ökad kvalitet i vården och omsorgen om personer med demenssjukdom.
2. Äldrenämnden beslutar om omedelbar justering.

Sammanfattning

Socialstyrelsen fördelar under tre år stimulansmedel för att säkerställa en god vård och omsorg för personer med demenssjukdom samt för att motverka ensamhet bland äldre. Det tredje och sista året för denna satsning är 2022. Stockholms stad har tilldelats totalt 41,4 miljoner kronor. I Stockholms stad har äldrenämnden uppdraget att administrera och fördela stimulansmedlen till stadens verksamheter inom äldreomsorg, oavsett regiform. Totalt har 59 företag och 13 stadsdelsförvaltningar inkommit med sammanlagt 130 ansökningar motsvarande drygt 120 miljoner kronor. Verksamheterna har delats upp i kategorierna biståndsbedömd dagverksamhet, hemtjänst, vård- och omsorgsboende/servicehus, förebyggande verksamhet och beställarenheter. Förvaltningens förslag till fördelning av stimulansmedlen baseras på ansökt belopp i förhållande till brukare och antal äldre som omfattas av insatsen samt ansökans rimlighet i genomförandet, omfattning och långsiktighet. Enligt förvaltningens förslag fördelas 41 427 626 kronor till 59 företag och 13 stadsdelsförvaltningar samt till äldreförvaltningen för en stadsövergripande hälsodag för seniorer.

Bakgrund

Socialstyrelsen fördelar under tre år stimulansmedel för att säkerställa en god vård och omsorg för personer med demenssjukdom samt för att motverka ensamhet bland äldre. Det tredje och sista året för denna satsning är 2022. Regeringen har beslutat att Socialstyrelsen under 2022 får använda 608,5 miljoner kronor. Dessa medel har fördelats till landets kommuner i enlighet med Socialstyrelsens fördelningsnyckel och utbetalas efter rekvisition. Stockholms stad har tilldelats totalt 41 427 626 kronor att rekvirera.

Stimulansmedlen kan användas till och med den 31 december 2022. Det är tillåtet att använda rekvirerade medel retroaktivt för aktiviteter genomförda från och med den 1 januari 2022. Socialstyrelsen kommer att följa upp hur kommunerna har använt medlen för avsedda förbättringar och ambitionshöjningar av befintlig verksamhet.

Ärendet

I Stockholms stad har äldrenämnden uppdraget att administrera och fördela stimulansmedlen till stadens verksamheter inom äldreomsorg. Äldreförvaltningen har i februari 2022 skickat ett brev till samtliga utförare och stadsdelsförvaltningar med en anmodan att ansöka om stimulansmedel. År 2022 kan samtliga verksamheter söka medel för att säkerställa en god vård och omsorg för personer med demenssjukdom samt för att motverka ensamhet bland äldre. Stimulansmedlen är möjliga att söka för utförare och beställarenheter inom äldreomsorgen, oavsett regiform. Sista ansökningsdag till äldreförvaltningen var den 24 februari 2022.

Utifrån Regeringens beslut om stimulansmedlens användningsområde har äldreförvaltningen angivit ett antal exempel på områden och aktiviteter där medlen kan användas.

Aktiviteter för att motverka ensamhet bland äldre kan exempelvis vara avsatt tid för social samvaro, utveckling av aktivitetsutbudet med nya aktiviteter, uppsökande och motiverande verksamhet eller att utveckla inom- och utomhusaktiviteter. För att öka kvaliteten inom demensområdet kan det exempelvis vara ökade öppettider på dagverksamhet eller riktade aktiviteter till personer med demensdiagnos såsom tidigt stöd efter diagnos. Medlen kan även sökas för olika typer av kompetenshöjande insatser exempelvis Stjärnmärkt demensomsorg eller Silviahemscertifiering.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom äldreförvaltningen. Samverkan med de fackliga organisationerna har skett i förvaltningsgruppen den 13 april

2022. Kommunstyrelsens pensionärsråd har tagit del av ärendet den 12 april 2022 .

Förvaltningens synpunkter och förslag

Social isolering och ensamhet bland äldre är ett utbrett problem och äldreförvaltningen ställer sig positiv till alla insatser som kan förebygga eller minska detta. Likaså är det angeläget med fortsatta insatser för en god vård och omsorg för personer med demenssjukdom i sjukdomens olika faser. Ett tidigt stöd och uppsökande insatser i förebyggande verksamhet och beställarenheterna, utveckling inom dagverksamhet och hemtjänst samt en ökad kvalitet på vård- och omsorgsboenden och servicehus är viktiga delar.

Äldreförvaltningen har avsatt drygt 200 000 kronor för ett stadsövergripande arbete att motverka ensamhet och nå ut till nya målgrupper. Tillsammans med idrottsförvaltningen, ideella organisationer, idrottsföreningar och stadsdelsförvaltningarnas förebyggande verksamheter planeras en hälsodag för seniorer i Stockholms stad att genomföras under hösten 2022.

Totalt har 59 företag och 13 stadsdelsförvaltningar inkommit med sammanlagt 130 ansökningar motsvarande cirka 120 miljoner kronor. Samtliga ansökningar har granskats utifrån ett antal kriterier. Äldreförvaltningens förslag till fördelning av stimulansmedlen baseras på ansökt belopp i förhållande till brukare och antal äldre som omfattas av insatsen. I bedömningen har justeringar gjorts efter att hänsyn tagits till rimlighet i genomförandet, omfattning och långsiktighet. De sökta medlen överstiger de medel som finns att fördela med 78,7 miljoner kronor. Enheterna har fått en procentuell andel av sitt sökta och eventuellt justerade belopp på 50 procent. De verksamheter som har sökt för mindre än 120 000 kronor beviljas hela beloppet. Efter procentuell neddragning beviljas alla enheter minst 120 000 kronor.

Verksamheterna har delats upp i kategorierna biståndsbedömd dagverksamhet, hemtjänst, vård- och omsorgsboende/servicehus, förebyggande verksamhet och beställarenheter. En majoritet har sökt medel för utveckling inom båda angivna utvecklingsområdena, att motverka ensamhet och utveckling inom demensområdet.

Erfarenheten från ansökningsförfarandet de två tidigare åren har visat att det ibland kan vara svårt att precisera vilka medel som ska användas för att motverka ensamhet och vilka som ska användas för utveckling inom demensområdet. Därför har ansökningen i år förenklats så att bara en totalsumma om önskade medel fylls i. I

textfältet i ansökan har det sedan varit möjligt att förklara och dela upp totalsumman i delsummor.

Biståndsbedömd dagverksamhet

14 dagverksamheter har ansökt om medel, bland annat för att kunna avsätta tid för ökad samverkan med anhöriga, biståndshandläggare och den enskilde för att motivera fler till att tacka ja och delta i dagverksamhet. Medel har även sökts för verksamhetsutveckling, inköp av material, anpassning av utomhusmiljöer och digital utveckling. Ansökningar om att utveckla utbudet av aktiviteter för att tilltala fler äldre samt ansökningar om kompetensutveckling inom demensområdet förekommer också.

Hemtjänstenheter

Sammanlagt har 52 hemtjänstenheter beviljats medel för att motverka ensamhet och utveckla omsorgen av personer med demenssjukdom. De kommer på olika sätt arbeta med att fånga upp utsatta äldre och att ge tid till social samvaro och utevistelse. Flera hemtjänstenheter vill även skapa sociala mötesplatser för sina brukare några timmar i veckan. Andra ansökningar handlar om att utveckla sin verksamhet genom metodutveckling och ökad samverkan. Ansökningarna gäller även medel för att Stjärnmärka eller Silviacertifiera sin verksamhet samt att utbilda Silviasystrar eller annan kompetensutveckling. Det förekommer även olika förslag på nya arbetsmetoder, riktade aktiviteter till personer med demensdiagnos samt digitala hjälpmedel för att utveckla sin verksamhet.

Vård- och omsorgsboende/servicehus

Totalt har 36 ansökningar gällande vård- och omsorgsboenden och servicehus gjorts, några av ansökningarna omfattar flera enheter. I ansökningarna beskrivs bland annat att de vill kunna erbjuda ett större utbud av aktiviteter, anställa personal som ansvarar för att planera, samordna och utföra aktiviteterna. Medel har även beviljats för inköp av material och satsning på att göra utomhusmiljöerna mer inbjudande och användbara exempelvis genom nya trädgårdsmöbler och utomhus-spel. Ansökningarna gäller även medel för att Stjärnmärka eller Silviacertifiera sin verksamhet samt att utbilda Silviasystrar eller annan kompetensutveckling. Det förekommer också olika förslag på nya arbetsmetoder och inköp av material samt digitala hjälpmedel för att utveckla aktiviteter och möjligheter till social samvaro för personer med demensdiagnos.

Förebyggande verksamhet

14 enheter beviljas medel för att utveckla nya aktiviteter, uppsökande verksamhet och nya metoder för att identifiera ofrivilligt ensamma äldre samt för att öka samverkan. Samtliga stadsdelsförvaltningars

förebyggande enheter har sökt medel samt ett seniorboende i privat regi för att utveckla sitt aktivitetscenter. Medel har sökts för riktade aktiviteter till personer med demenssjukdom såsom samtalsgrupper med personer som nyligen fått en demensdiagnos och aktiviteter för anhöriga. För att motverka ensamhet har medel sökts för att utveckla uppsökande verksamhet och nya tjänster såsom äldrefältare, äldrelots, friskvårdsledare, hälsopedagog och digital fixare. Medel har även sökts för verksamhetsutveckling, nya aktiviteter, marknadsföring och kompetensutveckling samt ökad samverkan bland annat med idrottsförvaltningen, kulturförvaltningen, beställarenheten och ideella föreningar.

Beställarenheter

Bland beställarenheterna har elva stadsdelsförvaltningar sökt och beviljats medel. Ansökningarna omfattar bland annat olika former av uppsökande och motiverande verksamhet samt ökad samverkan med bland annat hemtjänst, förebyggande verksamhet och biståndsbedömd dagverksamhet. För att säkerställa en god vård och omsorg för personer med demenssjukdom har medel sökts för kompetensutveckling såsom att Stjärnmärka eller Silviahems-certifiera beställarenheten under 2022.

Fördelade medel 2022

Äldreförvaltningen föreslår att stimulansmedlen om 41 427 626 kr fördelas enligt nedan till 58 företag och 13 stadsdelsförvaltningar för att motverka ensamhet samt öka kvaliteten inom demensområdet. Äldreförvaltningen avser också att använda drygt 200 000 kr för gemensamma aktiviteter för att motverka ensamhet hos äldre. Förslag till fördelning per enhet redovisas i bilaga 1.

Motverka ensamhet och utveckling inom demensområdet

Förebyggande verksamhet	4 452 000
Hemtjänst	17 808 030
Biståndsbedömd dagverksamhet	1 839 500
Beställarenhet	2 810 600
Vård och omsorgsboende/servicehus	14 309 550
Äldreförvaltningen	207 946
Totalsumma	41 427 626

Patric Rylander
Äldredirektör
äldreförvaltningen

Linda Hamnes
Avdelningschef
äldreförvaltningen

Bilagor

Bilaga 1 – Fördelning av stimulansmedel för att motverka ensamhet och utveckling inom demensområdet